

ШИВАЧЪТЪ И НЕГОВИЯ СЛОНЪ

Въ една далечна страна живял някога един шивач. Той бил тождова беден, че често пъти нямало какво да яде и къде да спи. Този шивач имал един чуден приятел. Това било слонът Джамбо. Джамбо се грижил сам за своя живот. Той намирал достатъчно храна въ близката голъма гора и никога не оставял гладен. Но ако тръбвало шивачът да се грижи за него, той щял да гладува доста много, както и самъ шивачът гладувал. И въпърки всичко тѣ били много добри приятели. Хората въ тази страна били бедни и работитѣ на шивача отивали отъ ден на ден все по-зле и по-зле и той най-сетне решил да отиде въ някоя друга страна, да си търси работа.

— Джамбо, приятелю мой, — се обърналъ той къмъ слона — ще дойдеш ли съ мене? Слонът мръдналъ едното си ухо въ знакъ на съгласие. И двамата тръгнали презъ една голъма девствена гора. Тя била толкова непроходима че шивачът едва ли би могълъ да я премине, ако съ него не е бил Джамбо, който съ своето грамадно неподвижно тѣло преминавалъ презъ всякакви препятствия. Ако случайно някое дърво се препръчело на пътя му, той веднага го отхвърлял на страни съ грамадни си хоботъ.

Пътуването на двамата при трѣбвало да продължи цѣли шест дни. Вечерта на петия ден Джамбо се препръналъ въ един голъм камък. Шивачът, който седял върху гърба на своя приятел, паднал на земята съ краката нагоре и се намърлил въ единъ храсталакъ. За щастие, той не паднал върху камъка, но на главата му все пакъ останала една голъма цигина. Безъ да обърща внимание на това, храбрият шивач скочилъ бързо на крака и отново се качилъ на гърба на своя приятел. И отново продължили пътя си.

На шестия ден вечерта тѣ пристигнали въ страната, където шивачът се надѣвалъ да намѣри работа.

Но работитѣ въ тази страна не били така добре, както тѣ очаквали. Шивачът не се отчаял, той тръгналъ по улицитѣ да показва Джамбо и така събиралъ по малко пари. А по някога слонътъ вършилъ и по-тежка работа. Той пренасялъ товари, които конетѣ не могли да взематъ.

Следъ няколко дни двамата приятели отново продължили своето пътуване. Шивачът решил да иде въ столицата на тази страна, като се надѣвалъ,

че поне тамъ ще може да намѣри работа.

Когато тѣ пристигнали въ столицата, заварили народътъ въ голъма тревога. Въ околноститѣ на града върлувала една голъма банда разбойници, които постоянно ограбвали населението и избивали много хора. Разбойниците живѣли въ една здраво обградена крепостъ и царскитѣ войски не могли да ги заловятъ. Но тѣ знаели, че ако случайно бждат заловени, ще бждатъ най-строга наказани.

Една сутрин шивачът видялъ една група войници да отива къмъ разбойническата крепостъ. Самиятъ царъ стоял на чело на тѣхъ. Той искалъ да направи последенъ опитъ да превземе крепостта на разбойниците, да ги излови и накаже. Но следъ малко шивачът видялъ войниците да се връщатъ тичешкомъ назадъ, гонени отъ стрелитѣ на разбойниците, а царътъ да удря главата си и да проклина своята тежка участъ.

Тогавъ въ главата на шивача дошла една чудесна идея. Той се качилъ на гърба на Джамбо и веднага тръгналъ да търси онова мѣсто въ гората, където билъ грамадниятъ камък, въ който Джамбо се бѣше спъналъ. Това не било лесна работа, но най-сетне камъкътъ билъ намѣренъ и Джамбо го взелъ съ грамадни си хоботъ. Тогавъ двамата приятели отишли право при царя. Царътъ останал много изненаданъ, когато шивачът го помолилъ да му разреши да се опита да превземе крепостта.

— Ако ти сполучишъ да превземешъ крепостта и ние можемъ да изловимъ тѣзи про-

клетни разбойници, азъ ще те възнаградя богато, — казалъ царътъ.

Шивачът потупалъ радостно Джамбо по хобота и два-

надъ главата си. Вълкътъ пакъ не се изплаши. Отстъпихъ заднишкомъ повече отъ двадесетъ крачки. Месечината се измъкна отъ един голъм облакъ. Стори ми се, че вълкътъ бавно тръгна къмъ мене. Забързахъ, като повлѣхъ тоягата си. Гледахъ, но отъ страхъ не видяхъ. Блъснахъ се въ една кошара, влѣзохъ вътре, кучетата ме познаха и ме заобиколиха. Погалихъ ги и отидохъ въ колибата. Легнахъ на гръбъ и до сутринта не заспахъ. Много мисли ми минаха презъ главата и по едно време безъ да искамъ се разплакахъ. Отъ сълзитѣ малко нѣщо ми олекна. Станахъ и отидохъ при стадо-

Хубава си, татковино, име сладко, земя рай, сърдце младо и невинно за тебъ трепка и играй.

Мили ми сж планинитѣ и на северъ, и на югъ, драги ми сж равнинитѣ, набраздени съ нашия плугъ.

На уста ми сладка дума ще да бжде този кжтъ, дето Дунавъ, Вардаръ, Струма и Марица си текать.

Доръ на небе ясно слънце, доръ на очи свѣтъ, животъ, ще обичамъ азъ отъ сърдце тазъ земя и тозъ народъ.

П. Р. Славейковъ

ТЪГА ПО СТАРОТО ГНЪЗДО

Баба Краса бѣ седнала на кжщния прагъ, заобиколена отъ невръстни внуци, които чакаха да чуютъ нова приказка, както тя ги бѣше научила, да очакватъ всѣка сжбота, когато слънцето залѣзва.

Повѣя първиятъ есененъ вѣтъръ и баба Краса погледна лястовичето гнѣздо, прилепено о старата дебела гредка на тавана. Вѣтърътъ прибра лястовичкитѣ при старото имъ гнѣздо, разчуруликали се по нѣщо, което имъ припомняше първиятъ есененъ вѣтъръ.

Баба Краса се обърна къмъ внучетата си:

— Разбирате ли, какво си чуруликать лястовичетата?

Послушнитѣ внучета само погледнаха съ любопитство баба си. Защото тѣ знаяха, че баба имъ разбира езика на всички птички, на кокошкитѣ, на всички животни. Толкова пъти тя имъ е казвала това. И се вслушаха да разбератъ и тѣ, какво си чуруликать лястовичкитѣ.

Вѣтърътъ нашепва на лястовичкитѣ, че есенята настъпва и тѣ трѣбва да си отлетятъ въ топлиятъ страни—тамъ къмъ Божи гробъ, гдето е вѣчна пролѣтъ.

— Шомъ тамъ е тѣ хубаво, както ни го разправи миналия пътъ, защо да не отлетятъ? — се обади едно внуче.

— Тѣ е, баба. Хубаво е тамъ. Ала нѣма по-хубаво отъ мѣстото, гдето си роденъ. Вий помните, когато се излюпиха малкитѣ, какъ голѣмитѣ—лястовичката и лястовикътъ се надпреварваха съ пѣснитѣ си предъ гнѣздото; какъ малкитѣ зѣпахъ и цвърчаха, когато старитѣ имъ донасѣха червейчета, мухички да ги хранятъ; какъ се вслушваха вечеръ, когато забие черковната камбана за молитва... Всичко това дълбоко е засѣ-

мата поели къмъ крепостта. Слонътъ много добре разбралъ какво се иска отъ него. Той вземалъ грамадниятъ камък съ хобота си и го запортилъ съ всичката си сила къмъ стената на крепостта. Изведнажъ всичко наоколо се разтърсило отъ силния ударъ. Джамбо грабналъ още веднажъ грамадниятъ камък и го захвърлил съ още по-голѣма сила къмъ крепостта и пакъ ударилъ на сжщото мѣсто.

Разбойниците ужасени видѣли какъ голѣми парчета мазилка и камъни започнали да падатъ отъ покрива на крепостта. Тѣ разбрали, че не могатъ да се съпротивляватъ повече и трѣбвало да се предадатъ.

Овцитѣ ме познаха и заблѣяха. Не можахъ да изтърпя мжката, взимахъ си очитѣ и избѣгахъ, отидохъ въ друго село. Станахъ слуга при добри хора, спестихъ малко пари, върнахъ се въ село, оженихъ се и се заловихъ на работа.

— Ами, кой те хвана за краката и те събори? — обади се Колю.

— Този, който затвори и устата на вълка.

— Е, кой бѣше той?

— Най-добриятъ — Господъ. Той е, който ми помогна да стана имотенъ човѣкъ. Не ми позволи да извърша убийство, но и на вълка схвана челюститѣ, за да не ме изяде!

нало на топлиятъ имъ гърди; оживѣло е — и сега си го спомнятъ съ радостъ, а имъ става и мжчно, дето ще напустнатъ мило гнѣздо. По тази мжка сега тѣ чуруликать... А чуйте какво имъ отвръщатъ старитѣ:

— Само зимата ще прекараме въ топлиятъ страни. На пролѣтъ пакъ сме тукъ. Тукъ е нашата родина. Тя е хубава и мила. Нѣма по-свиденъ край отъ мѣстото, гдето прѣвъ пътъ те е огръяло слънцето; гдето прѣвъ пътъ ти се е засмѣло ведротото небе и си чулъ шумоленето на бистрия потокъ и шушненето на черничевитѣ вѣйки, когато сутринъ се пробужда земята.

Така говори лястовикътъ. И чуйте, какъ той завършва, като съ чуруликнетото си казва:

— О, хубавъ роденъ край, сърдцето само знай, че ти си земенъ рай.

Внучетата съ насълзени очи погледнаха нагоре къмъ лястовичето гнѣздо. Сега и тѣ като чели разбираха езика на птичкитѣ.

Баба Краса помилва малкитѣ имъ главички и имъ обеща друга вечеръ да имъ разправи какво ще видятъ лястовичкитѣ въ топлиятъ страни.

Иванъ Кириловъ

— Момчета, нашата крепостъ е вече разбита, — казалъ главатарътъ. Най-добре е, да се предадемъ.

Тогавъ разбойниците разтворили вратата на крепостта и излѣзли навнѣнъ съ вдигнати нагоре ржце.

Царътъ се зарадвалъ извънредно много, когато разбойничкитѣ били заловени и изпратени въ тъмница. Той заповѣдалъ следъ това да построятъ на Джамбо специална кжща, а шивачътъ направилъ свой дворецъ въ шивач.

Шивачътъ и слонътъ дълги години живѣли щастливо и задушно и тѣхното приятелство се помни и до днесъ въ тази страна, която тѣ спасили отъ разбойниците.

— А на мене, защо не помогне?

— Поискалъ ли си неговата помощ? Кога си се заловилъ на работа? Остави пиенето, обикни работата и ще видишъ, че ще ти помогне. Той е най-добриятъ! Не го забравяйте!...

Дѣдо Величко се отрѣпна и седна въ жгъла до вратата. Селянитѣ се спогледаха и единъ по единъ започнаха да излизатъ отъ крѣчмата. Високиятъ Колю и той стана, залюлъ, се къмъ вратата и спрѣ до стареца.

— Дѣдо Величко, дай да ти цѣлуна ржката. Ти си ми като баща. Много си добъръ!

— Не съмъ добъръ! Не мога да работя вече. А който не

Петко Р. Славейковъ

Роденъ е презъ 1827 година, починалъ е презъ 1895 година.

П. Р. Славейковъ е единъ отъ нашитѣ най-видни писатели, които сж започнали да пишатъ още преди освобождението.

Той прѣвъ е почналъ да пише за деца, затова се смѣта като родоначалникъ на детската ни литература. Първото българско списание за деца „Пчелица“, което е излизало още презъ турско време, въ 1871 година, е редактирано отъ него.

Неговитѣ хубави стихотворения и днесъ се четатъ и заучаватъ съ наслада отъ всички, защото сж написани на звученъ и чистъ български езикъ.

Бждете трезви!

Гроздето е вече узрѣло. Скоро ще започне гроздоберъ!

Хубаво е по гроздоберъ!

Рано, преди още да се е показало слънцето, всички ставатъ, малки и голѣми, и радостни, съ пѣсни на уста, трѣватъ къмъ лозята. А тамъ навсѣкжде е пълно съ хора. Всички тичатъ между лозитѣ. Бързатъ да обератъ гроздето, докато слънцето още не е дошло на пладне.

Каква радостъ изпитватъ хората, когато прибиратъ този чуденъ Божи даръ — гроздето! Най-сладкиятъ плодъ, който ражда нашата земя, най-вкусниятъ и ароматенъ плодъ, който храни малки и голѣми. А какъ бързо го превръщатъ на вредно и отровно питие.

Стжпканото грозде, следъ като стане на вкусна и сладка шира, ако не бжде запазено отъ малкитѣ, невидими отровни гжбички, наречени ферменти, скоро се превръща въ вино.

Виното вече не е така сладко, както ширата и гроздето. То има киселъ вкусъ, защото тѣзи мѣнички, невидими гжбички, сж го превърнали на лошо, отровно питие.

Тѣзи, които пиятъ вино, тровятъ себе си, загубватъ разсъдъка си и започватъ да се вадятъ пияни по улицитѣ. Виджали сте пияни хора! И винаги сте бѣгали и сте се отвръщавали отъ тѣхъ.

Никое дете не бива да пие вино или ракия. Тѣ сж вредни питиета. Пийте само прѣсна и сладка шира и яжте грозде, защото то е най-хранителния и най-вкусния плодъ! Така ще бждете винаги бодри и здрави!

Г. К.

— махна съ ржка Колю и изпи още една чашка ракия.

— Добре стана, че не го настигнахъ. Както тичахъ, нѣкой ме хвана здраво за краката и азъ паднахъ по очитѣ си. Ударихъ главата си въ камък, замая ми се свѣтъ и пропаднахъ въ дълбокъ кладенецъ. Колко съмъ лежалъ не помня, но когато се опомнихъ, ношъта бѣ прехвърлена. Изправихъ се и изтрѣпнахъ отъ страхъ. На нѣколко крачки отъ мене клещеше голѣмъ вълкъ, гледаше ме и не можеше да си отвори устата. Извикахъ му, но той не се помръдна отъ мѣстото си. Наведохъ се предпазливо, грабнахъ тоягата си и я вдигнахъ